

DE HOOP

ABONNEMENT PRYS :

Voor de Stad 5 fr. per jaer.
 » 5 fr. per 6 maanden.
 » 1-75 fr. per trimester.
 Voor Buiten 6 fr. per jaer.
 » 5-50 per 6 maanden.
 » 2 fr. per trimester.

NIEUWS- EN AENKONDIGINGS-BLAD.

GODSDIENST.

VADERLAND.

MOEDERTAEL.

LANDBOUW.

PRYS DER INSERTIEN :

20 centimen den drukregel.
 40 centimen de reklamen.
 Alle toezending van brieven, geld enz. moet ons vrachtvry geworden.
 Wekelyks verschynende Woensdag, en Zaturdags, by de kinderen Milis, Uitgevers te Sint-Truiden.

De personen die tegen Nieuwjaer zich voor een jaer abonneeren aen de HOOP zullen van nu tot 31 December ons blad gratis ontvangen.

STAETKUNDIG OVERZIGT.

De bytreding van al de uitgenoodigde mogendheden tot het kongres kan als stellig en als aengenomen aenzien worden. De toestemming van Rome en Napels wordt nog verwacht; maer zy is geenszins twyfelachtig. De beroemde kardinael, Antonelli zal zich met het verdedigen van het romeinsch bestuur belasten.

Men weet algemeen dat Rusland in het aenstaende kongres niet alleen de nieuwe inrigting van Italie zal op het tapyt brengen, maer dat het nog andere kwestien wil onderzoeken en tevens oplossen, die het russisch kabinet regtstreeks aengaan, zoo als die van het Oosten, by voorbeeld. Zou het dan niet billyk en redelyk zyn, terwyl Rusland het plan der onderzoekingen wil uitbreiden, en dat men in het kongres eens in oogenschouw zal nemen al de zaken aen welke moet regt gedaen worden, dat men er ook eindelyk gehoor gaf aen de stemmen, die zich ten gunste der katholyken van Rusland en Polen zullen verheffen. Daer vindt men inderdaed verdrukten, wier toestand het levendigste belangen van de christene en beschaefde natiën verdient, en de vryheid welke men zoo hevig voor de oeverbewoners van den Tiber en den Pó afschiet, zou misschien veel beter op de boorden van de Vistule komen huisvesten.

Het gerucht liep over eenige dagen te Weenen dat de keizer Frans-Joseph den troon had afgestaan aen zynen broeder den aertshertog Maximilianus. De handelbrieven van die hoofdstad hebben er vandaeg veel overgesproken. Die afstand moet alleen toegerekend worden aen de droefgeestigheid van den keizer, die sedert eenigen tyd sterk tegen tegenstrydige lotgevallen te worstelen gehad heeft.

De Gazette Prussienne zegt dat het Oostenryksch kabinet vast besloten heeft den opstand van het vyaandig-Hongariën voor goed te dempen. Het 3^e legerkorps heeft bevel gekregen van zich van Italie naar Hongariën te begeven onder het gebied van den aertshertog Albert.

De Observer kondigt aen dat Engeland in het kongres zal vertegenwoordigd worden door Lord Cowley en Lord Wodehouse.

Sunday Times zegt dat het gouvernement twaelf millioenen pond sterling van het parlement zal vragen om het verdedigings systeem op duurzamen en staenden voet te houden. Engeland wordt achterdochtig en wil zyne kanonen en oorlogschepen altyd gereed hebben.

Men schryft uit Turyn, 7 December: het romeinsch bestuur heeft eene nota aen het oostenryksch kabinet afgeveerdigd, waarin het Oostenryk vraegt om te samen hunne pogingen aen te wenden by de mogendheden, die het kongres zullen bytreden, om alvorens de byeenkomst, de bezetting zynen staten weg te ruimen, en om byzonder en vooral het regenschap van Buoncompagni in Romanje te veriydelen. Op deze voorwaarde alleen zal de paus M. Antonelli naar het kongres zenden; niets is beslist, men verwacht eene antwoord van Parys, dat heet de prang op de neus van Napoleon zetten; nu zal hy zich toch moeten uitten en verklaren, wat hy met de pausselyke Staten van zin is.

De tydingen welke ons uit Madrid, 11 dezer, toekomen, zyn gedagterkend uit de legerplaats te Elotro, 9 december 's avonds. De Mooren hadden des morgens de wykschansen der Spaenschen hevig aengetast, maer werden met dapperheid teruggedreven. De vyaand, ten getalle van 40,000 mannen, heeft eenen tweeden aenval gewaagd, maer is door een korps Spanjaerds, dat de voorwacht uitmaakte, met groot verlies terug geslagen.

Men telt van naby dat de Mooren in dezen dubbelen aenval 300 dooden en 1000 gekwetsten gehad hebben, en de Spaenschen 40 dooden, 510 gekwetsten, waeronder 50 officieren.

MENGELWERK.

Eenige verhalen uit het leven van Karel den vyfde.

(VERVOLG.)

Hy had eenen gouden keting van honderd dukaten waerde beloofd aen hem die het eerst de muren der Goulette zou stormenderhand opstygen. Een kryger des legers en een Maltisch ridder hadden het geluk die belooning gezaenderhand te winnen. Beiden ook kregen de beloofde belooning.

Na den eersten veldtogt van Karel in Afrika, bragt gezegde vorst dertig-duizend kristenen met zich mede die in Afrika krygsgevangen waren.

Vele verhalen bewyzen de zedigheid van Karel. Don Louis d'Avila, grootmeester van Alcantara, had by Sint Just, waer Karel, na zyne troonafstygung in eenzaamheid leefde, een buitenhuis, waer de vorst dikwyls naertoe ging. Eens dat de meester dezès huizes eene muerschildering derd maken, waerin de slag van Renty afgebeeld was, en waerin Frans I als vlugtend voorgesteld werd, riep Karel uit: « verander dat, het was geene vlugt, maer enkel een schoone aeftogt.

Toen hy te Brussel den vrede van Crecy (1344) teekende, was hy door het flerecyn aengetast, en zyne hand beefde. « Deze vrede zal voortdurend blyven, Mynheer de afgezant, zegde hy, aen den admiraal van Frankryk, en gy moet niet vreezen dat ik denzelven nog verbreken zal. De hand welke geene pen meer kan houden, kan ook geene lans meer zwaaijen. »

Toen men by den slag van Mulberg, den elektuur van Saksen, die zeer dik was, gevangen genomen had, liet deze zich van het peerd afzetten, vereetmoedigde zich voor den

Het Spaensche leger telt ongeveer 55 à 40,000 man voetvolk, 2,000 peerden en 150 stukken kanon.

Een dagblad wil weten dat er 8,000 Mooren te Tanger zyn, 20,000 voor Ceuta en 20,000 op de kusten van Tanger, te Sierra-Ballonès.

Men zegt dat het legerkorps onder bevel van den veldoversten Ros de Clano de stad Tétouan te water en te land zal aenvallen. Men verwacht de laetste uitslag.

In alle landen die de Kerk aengerand en de kerkeleyke goederen aengeslagen en verbeurd hebben, heeft men de aengroeijing van de ellende, van het pauperismus zien toenemen, tot den hoogsten top zien stygen. Om niet te spreken dan van Engeland; groeit die nypende kwael daer niet dagelyks aen, ondanks deszelfs uitgestrekte nyverheid, ondanks deszelfs uitgebreiden handel? Dit principie kon niet geloohend worden, maer wat zeg ik? het kan zelfs niet meer betwist worden, zonder over te gaen in den rang der vyaanden des vooruitgangs, der aenhangers van de duisternis der onwetendheid. De rede hiervan is, omdat Kerk en Staet, met de grootste eenheid, hand aen hand, moeten vooruitgaen, en het geluk der volken samen bewerken.

Het einde alleen, dat de twee magten beoogen, stelt, eene zekere verscheidenheid daer: de eene heeft voor doelwit de vrede, de rustverzekering, het geluk des menschen op aerde; de andere zyn geluk in het andere leven, alhoewel deze nog onregtstreeks tot zyn' aardschen welstand meêwerkt. Die twee magten, schoon verscheiden, kunnen nogtans niet gescheiden worden, zonder allengskens in de besturen een langzaam doodend vergif te verspreiden; die wederzydsche eenheid verspreidt lucht en leven tusschen de volken; de eene kan niet verbieden wat de andere gebiedt, zonder handgemeen te worden; de Kerk mag en zal nooit hare regten laten krenken, en weldra zou het tydelyk gezag van koning en keizer, door de goddelyke belofte goedomd, voor het geestelyke moeten zwichten, ja tot in den grond uitgeroeid worden. Het zweerd van Brennus kon tegen den herderstaf van Petrus niet opwegen; zoo het maer in de weegschael komt, dan vergaet het evenwigt, en de wereldlyke magt moet en zal altyd voor de geestelyke onderdoen. De twee magten moeten zich wederzydsch eerbiedigen. De Kerk eerbiedigt en heeft altyd geeerbiedigd de burgerlyke magt; getuigen hiervan de bulle van Pius VI aen de Franschen gestuerd ten tyde zelfs van het directorium, waerin die groote Paus het fransche volk aenporde, aenmaende van aen de daergestelde overheid te gehoorzamen. Zoo de Kerk de wereldlyke magt eerbiedigt, handhaeft, dan moet die laetste op hare beurt de wetten der Kerk eerbiedigen.

De verstandhouding tusschen Kerk en Staet is dus de regelmatige, de normale staet; maer tyds en plaats brengen soms eene wyziging in die eendragt; hetgene een tydstip verwezentlykt heeft, wordt onmogelyk op een' anderen tyd, hetgene mogelyk is in een land is geheel onmogelyk in een ander; het ware onredelyk van in de XIX eeuw te willen her-

Keizer en sprak hem de woorden van, gezalfde Keizerlyke Majesteit toe. « Waerom dan, zegde Karel al glimlachend, noemt gy my niet meer den burger van Gent, gelyk gy het deedt in uwe omzendbrieven? Die tytel is my zoo eervol dat ik er my geenszins over stoore. »

Luther was in 1546 gestorven. Eenige jaren later wilden de Spaensche soldaten van het Keizerlyk leger de beenderen van den grooten scheurmaker ontgraven om ze te verbranden. — « Ik heb met Luther niets meer te doen, antwoordde Karel; hy heeft thans een anderen beoordeeler, op wiens regt ik geen' aenslag wil maken. Weet wel dat ik met de dooden geen oorlog doe, maer wel met de levenden die nog de wapenen tegen my in de hand hebben. »

Weinig voor den slag van Mulberg, hielden de keizerlyke voorposten een bode aen die een gezegeld paksken aen den grave van Hesse moest overdragen. Naer men wist, behield dit paksken brieven van verschillende Duitsche heeren, die den oproerigen nieuwe hulp beloofden. Daer Karel vreesde nog meer schuldigen te ontdekken, vergenoegde hy zich met het opschrift te lezen, en verbrandde het paksken zonder het geopend te hebben: « De zachtste manier van vergeven, zegde hy, is van het bedrevehe schelmstuk niet te kennen. »

In 1556, toen Karel in een karrusel wilde medespelen, werden de speelpartyen tusschen de grootste heeren verdeeld. Al de voorbereidsels werden in het paleis gedaen, en alle verstyeten een zeker edelman, omdat zy hem van geen' grooten adeldom geener achtelden, alhoewel deze door deugden, moed en vele schoone hoedanigheden uitschitterde. Karel, die die van in zyn kabinet de stille fluistering der grooten hoorde, deed zyne deur half open, en sprak hard op, terwyl hy den bedoelden edelman aentoonde: « Myne heeren, nie-

stellen de betrekkingen tusschen Kerk en Staet welke hen vereenigden in de midden-eeuwen, of van staende te houden, dat die betrekkingen dezelfde moeten zyn in Frankryk, by voorbeeld, in de Vereenigde-Staten of in het romeinsch bestuur; die betrekkingen zyn niet willekeurig, onbepaald; zy hangen af, in elk land, van de gevoelens, van de zeden, van de gewoonten, die er de overhand hebben, van deszelfs geestelyken en zedelyken, burgerlyken en politieken toestand, en daer deze stand verandert van eeuw tot eeuw, van land tot land, is het natuerlyk gevolg daarvan, dat de betrekkingen, die daeruit voortspruiten, insgelyks veranderen, en dat de wetten die er de tolk en de orgaen van zyn, ook moeten veranderen.

De Kerk, zeggen eenige, schikt zich wel in de Vereenigde-Staten, na het regiem van de amerikaensche vryheid. Waerom zou zy in Frankryk zulks ook niet dulden

In Frankryk, zeggen de andere, heeft de Kerk wel aen het verdrag toegestemd; waerom zou zy aen Piëmont een dusdanig verdrag weigeren? Degene, die op zulke redenering steunen, zouden beginnen met te bewyzen dat Frankryk Amerika en dat Piëmont Frankryk is.

Nu eens verwyderen zich de volken van het kerkbestuur, andermaal treden zy het nader by; als zy zich verwyderen, dan verzwakt, verdwynt de eendragt tusschen de twee magten, en de verlevendigende invloed der Kerk op de tydelyke samenleving vermindert in de zelfde maet; en als zy, onderdanige kinders, de kerk naderby treden, dan vernauwt zich de eenheid, en de tydelyke samenleving ontvangt van de Kerk, met meer overvloed, sterkte, magt en leven.

De zon verandert niet, schiet van alle kanten hare weldadige en levendigmakende stralen; maer de verschillende deelen van den aerdklomp verplaetsen zich onophoudiglyk, ten opzichte van de zon, en zoo komt voor hen de gedurige afwisseling van dag en nacht.

FRANKRYK-OOSTENRYK. De hartelykste, de toegenegendste, de liefste vriendschap schynt er tusschen de twee genoemde landen te bestaen. Zy werpen den dekmantel der vergetenheid over al wat er tusschen die twee gekroonde hoofden heeft plaats gehad, sedert den tweeden januari 1839. Prins Metternich is met eene gansche mand en twee korven vol complimenten aen het hof der Tuileriën aengekomen, en keizer Napoleon heeft hem het dubbel er van wedergegeven; dus twee manden complimenten en vier korven ceremonien. Men moet niet vergeten dat er honderd tachtig duizend mannen wezentlyk den kop gelaten hebben, om die twee heeren eens een zoeten glimlach op den mond te doen komen. Keizer Frans-Josef wil zynen keizerlyken broeder betoonen hoeveel hy van hem houdt, en zyne fransche Majesteit wil niet achterstaen. Op heden gaen zy elkander goed verstaen.

mand mag dezen ridder in zyne party houden; ik houd hem voor my. »

Dit woord is zoo schoon als dat van Lodewyk XIV. Toen deze koning by het beleg van Namen bemerkte dat de prins en hertogen van zyn gevolg zich Racine niet aentrokken, en hem niet aen hunne tafel uitnodigden, zegde hy hun: « myne heeren, dezen avond eet ik alleen met mynheer Racine. »

Na den mislukten veldtogt van Algiers, sprak men in Vlaenderen, waer men altyd zoo vry geweest is, zoo stout en zoo vrypostig over die ondernemung, dat men zich genoodzaekt vond, gelyk het Antonius de Vera zegt, er den grooten raed over konde te doen. Vele edelen waeren in die zaak ingewikkeld. Karel vernam wat er gebeurd was, en deed zich het gansch proces-verbael overhandigen. Dit schelmstuk is zoo afschuwelyk, riep Karel uit, dat het door het vuur moet gestraft worden, en hy verbrandde al de stukken zonder er iets willen van te lezen.

De bakker van Barberousse deed Karel het aanbod van zynen meester te vergeven. Het eenige antwoord dat Karel hier op gaf, was van zynen vyaand te waerschuwen over het gevaer waarmede deze bedreigd was.

Ten gevolge eens oproers die te Toledo plaats gehad had, was het opperhoofd der oproerigen zich by eenen vriend gaen verschuilen. Weenigen tyd daerop kwam Karel op het oovoorziens die stad binnen. De trouwloze vriend kwam by Karel om hem het vertrek waerin hy zich verborg aen te wyzen. « In plaats van my aen te wyzen waer hy is, antwoordde de Keizer, zoudt gy beter doen van hem te laten weten dat ik hier ben. »

In de jaren zyner jongheid ging hy geerne ter jacht. Eens dat hy met te veel drift een wild zwyn vervolgte, bevond hy

Ware het niet beter geweest zich goed te verstaen vooraleer de oorlog in Italie uitberstte, om zooveel bloed te sparen? Ware het toen niet beter geweest van elkander in het oor te fluisteren? « Ik verg mischien te veel van de inwooners van Italie af, en wil hun de gevraagde vryheden, deels ten minste schenken. » — En ik, ik wil niet met eenen Garibaldi, met eenen Mazzini zamenspannen om den oproerigen in alles gelyk te geven, en hun in hun ontwerp hulp bybrengen om den *Vader der Gevoeligen* van zynen ouden zetel af te werpen? » Dat ware veel schooner geweest als zich in zaken in te wikkelen, waeraen men tot hertoe nog geen uitgang ziet. Doch, onthoudt het wel; nieuwjaar is daer, en dan laet men veel over het hoofd henen vliegen. Men kust elkander, men geeft elkander de hand, men wenscht het zoo zalig mogelyk, en met daden maakt men het, voor den zoo genoemden vriend, zoo dooflyk als het maer mogelyk is. Dat is menschelyk, doch niet kristelyk, men moet het bekenen.

Al de fransche schepen zyn thans uitgerust om naer China over te schieten; al wat Europa schoons heeft, vryheid, beschaving, geest van vooruitgang, zeden, gebruiken, gewoonte en vryheid van... drukpers! Intusschen krygt de *Gazette Centrale* van Frankryk eene waarschuwing op haren kraeg welke haer het mes op de keel zet en zegt: « gy zult eens zeggen wat ik wil, ziet gy, of morgen zyt gy geen gazet meer. »

ITALIE. Ongelukkig land! Nadat het zich de door vreemde wapenen heeft zien bezorgen, en den vrede opleggen, nu dat het zoo verre niet kan komen om zyne eenigheid te bewerkstelligen, kan het nog geene diplomaten vinden, wien het volmagt kan geven om het in het Europeesch kongres te vertegenwoordigen. Arm land, zend er Mazzini, Cavour en Garibaldi naer toe, en gy behaelt er zeker eene schitterende overwinning!

RUSLAND. Al de poppen van Rusland zyn plegtig aen het bidden gevallen! Zy meinen, de sukelaers, dat de regering des Pauzen opgehouden heeft, en zien reeds hunnen keizer met den scepter van Pius pralen. God geve maer dat men door de eene of andere uitvinding het Vatikaen niet tot in de heilige stad van Moskow overdrage. Pruisen ook zou dit met geen ongenoegen zien gebeuren, en Engeland! aenstonds zou deszelfs koningin eenige heiligen in groot Britanje doen verklaren.

MAROKKO en SPANJE. Daer schiet men reeds zoo sterk dat de damp en doode lichamen de cholera te Tetuan veroorzaekt hebben. Hadden de Engelsche in Indie mannen gelyk de Mooren tegengekomen, dan zouden zy er deerlyk kael van afgekomen zyn.

ENGELAND. Engeland ook trekt naer China op om eens te zien of de koningin van dit land den grooten Dai-Lama niet zou kunnen vervangen, en om alsdan den opium aen te prediken, als een middel om zalig te worden. Terwyl Engeland al zyne aandacht naer dit land en naer de Indiën moet draeijen, werken de mogendheden van Europa by het hof van Turkye om de doorboring van de landengte van Suez te verkrygen. Europa, zoo het schynt, is den Engelschen zwets moede en zal maer al wat tot de beschaving der volken strekt, met of zonder de toestemming van Engeland, bewerkstelligen. De engelsche gazetten zullen schreeuwen, en de andere landen zullen uitvoeren.

BELGIE. Het ziet er hier nog al goed uit. De liberalen triomferen en doen omtrent wat zy willen in de kamers. M. Defré maekt rapporten zoo lang als twee groote redevoeringen van M. Frère. Deze rapporten zyn behendig geschreven en opgesteld, maer of er waarheid in zit dat is eene andere kwestie. « De lieve heer zal dat zien » zou Cicero zeggen. Ondertusschen gaet men maer altyd voort met stemmen en vozen, en laet men met de minderheid die de waarheid regt wil stellen. Het bestuur van een land is iets aerdig als hebben en eersucht tot regtsnoer der aen staet zynde mannen dienen.

zich in een bosch, slechts in gezelschap van graef Bousso. Hy bemerkte dat de jonge graef zich met zyn jagtmes gekwetst had, en die messen waren, volgens de toen heersche gewoonte, vergiftigd. Het eenigste middel om den voortgang van het vergift (jusquiamme) te beletten, was van het aenstonds uit te zuigen. Prins Karel aerselde geen oogenblik, en ondanks den wederstand des jongen graefs, gebruikte Karel den middel die dezen het leven bewaerde.

Het liefste gedacht dat hy koesterde, was van een bondgenootschap tusschen de kristenen prinsen tegen de Turken te maken. Na de overwinning van Pavie, verbood hy zyne onderdanen openbare vreugde betuigingen te doen. « Gy zult zegde hy, vreugde toonen, zoodra ik zulke overwinning over de ongeloofigen zal behaald hebben.

Toen Karel door Frankryk kwam om de stad Gent te gaen bevredigen, werd hy te Parys met veel eer ontvangen. Doch daer Frans I, hem nog verschuldigd was wat hy hem te Madrid beloofd had, raedde eene der hofvrouwen den koning van Frankryk aen Karel gevangen te houden om dezen van zyne schulden doen af te zien. Frans I, die zyne schulde niet betaelde, doch die te ridderlyk was om zulk voorstel te aenhooren, wilde daer niet van hooren gewagen, en zeide tot Karel: « ziedaer eene dame welke my raed u gevangen te nemen. » Zoo de raed goed is, antwoordde de keizer, moet gy hem volgen.

Kullagie.

Belgie kwynde verdrukt onder het geldgierig, baetzuchtig en dwingelands bestuur van Vader Willem I. De katholyke godsdienst werd vervolgd, het laag en hoog onderwys der protestanten overgeleverd, alle plaatsen aen begunstigde hollanders vergeven. Aeynsen by aeynsen in het maelgeld op het korstje brood van den armen onverbiddelyk gezet, en het styve hollandsch literatuur in Helmers trommelende en rommelende hollandsche natie tot by de nagelwale tegen wil en dank ingevoerd. Maer op eens schudt de leeuw zyne breede manen, verbreken wy de banden, waer de dwingeland ons mede knelde, verscheuren wy gedeelyk het snoodde tractaet van 1815, te Weenen als een slavenhandel onder de magtigen gesloten, en deden wy langs Maes en schelde by het orchester der Muette de Portici heldhaftig, vryheidsdronken rond klinken:

*Allons enfants de la Belgique
Le jour de gloire est arrivé.*

C'est un grand jour, zegt Lacordaire, que celui où un homme vient de naître; maer dan was het geheel volk, dat geboren werd, dat opsprong in de eerste weelde van het vrye leven, en na zyne nationaiteit haekte, gelyk de boorting naer lucht voor zyne pas geopende longpyppen. De oranje viel plotseling van den boom der vryheid af. Onze afgevaardigden nog met de cartouchen van Leuven en Kermit in hunne zakken en de naem van Blondiau op hunnen boezem, stelden in de vergadering des Congrès onze verhevene grondwet op, en zwoeren plegtig derzelve eeuwig eerbied. Dan was Belgie groot, toen het zyne zonen op het gebrom der trommel neêrgeknielt voor het drykleurig en vrygevochten bannier deze woorden hoorde uitgalmen:

*Allons enfants de la Belgique,
Le jour de gloire est arrivé.*

Leopoldus kwam ondertusschen van Englands bodem als koning der Belgen zegevierend onze hoofdstad binnen getreden; de schoone wetenschappen, de kunsten, de vruchtbaarheid van den ontschelden grond, de nyverheid onder duizend gedaentens volgden hem op, en maekten gedurende vyf-en-twintig jaren ons duurbær vaderland het gelukkigste der wereld, wy stonden, het jaer 48, dat zoo woelziek in Europa joelde, niet als een jeugdig, onbezonne landschap, maer als rype en bedaeerde mannen daer. Het vyf-en-twintigste jaer van Leopoldus I regering, zoo jubelend gevierd, dreef tranen langs alle wangen in eene overstelping van vaderlands gevoelen, en wy riepen met eenen bevalligen hoogmoed den vreemde toe:

*Allons enfants de la Belgique,
Le jour de gloire est arrivé.*

Wie zou ooit gedacht hebben dat een zoo rein, zoo glansryk voorledene onteerd en onthuisd ging worden, en dat onze hedendaegsche kamers onder de kneukels der liberalen ons by den vreemden zouden ontedelen en belagchelyk maken dat een voortreffelyk blad der hoofdstad deze woorden in den mond van een uitheemsche zonde plaetsen, die onze zittingen bywoont: Ah ça! qu'est-ce donc qu'on nous vantait tant la moralité et la sagesse du peuple belge! Indien heer Hymans nog een weinig breedvoeriger doorklapt, dan zullen wy welhaest de Monteur des lands achter slot moeten wegstecken, opdat hy niet in handen van kinderen valle. Waerlyk moet Belgie een land van wysheid wezen, waer men zoo vry en los gesprekken, redevoeringen aen den dag haelt, die men in de kroegen ter nauwer nood niet zou dullen. En wat einlyk wil men met de *enquête de Louvain* en deszelfs beveling in de kamers bereiken! Wil men daer 's lands kiezingen als gelden champagnezaken doen doorgaan? Zouden de liberalen maer alleen misschien in oogwit hebben lawyt te maken, en door den mond zyns verslagopsteller te haalden. Tondij gelyk het liedje gaet:

*Comme il faut au ministère
Des gens qui parlent toujours,
Et hurlent pour faire taire,
Qui font de bons discours,
J'ai parlé, parlé, parlé,
J'ai hurlé, hurlé, hurlé,
Que d'argent
Comptant
En guise de diné
Les catholiques ont donné.*

Die een glazen dak heeft, zegt het spreekwoord, moet op een anders huizen geen steenen werpen. Wilt heer Defré met zyn schalk en gerabract verslag de liberalen vry pleiten van hetgene men de katholyken verwy! Och arme! als of zekere Van Leempoel, vicomte de Quin juengrone, gelyk zeker dagblad schryft, geen achten honderd franks betaeld om zyne liberale kiezers te vervoeren? Had heer Defré zich uitsluitelyk bezig gehouden met eene geduchte wet op te stellen, die de kiezingen waarborgde tegen vyf frankstukken en flesschen, dan gewis had hy iets loffelyks gedaen, nu echter kan hy maer zeggen:

*J'ai parlé, parlé, parlé,
J'ai hurlé, hurlé, hurlé,
Que d'argent
Comptant
En guise de diné
Les catholiques ont donné.*

Napoleo III, die zoo maer zonder veel fatsoen, het regiem parlamentsir, onder den naem van parlamentarisme, met de keel krygt, dat het de tong uitsteekt en roept: Silence au parler of wel naer Cayenne: krookt de tribune maer hoflyk en voor eenen tyd, maer onze bazen ontheiligen ze, doen ze

Doch daer hy des avonds overdacht welken grooten invloed de hertogin van Etampes op den koning van Frankryk uitoefende, verstond hy dat hy gevaer liep. Des anderen daegs dus, voor het middagmael, toen de vertrouwelingen des konings van Frankryk aen Karel water in eene gouden kom aanbod, liet hy een diamant in de gouden kom neder vallen. De hertogin vischte hem er uit en hooft hem Karel aen. — « Mevrouw, antwoordde Karel, hy is in zoo schoone handen dat hy er niet meer mag uitgaen.

Van toen af was de hertogin hem niet vyandig meer. Doch Karel haeste zich Frankryk te verlaten.

In den slag van Mülberg, viel een kanonsbal voor hem neder en kwetste hem aen zynen voet, terwyl hy met den graef van Buren in onderhandeling was. Hy deed zynen voet met eene lyuwadendock vermaken, en steeg te peerd weder. Napoleon deed het zelfde by Regensburg.

In eenen anderen veldslag, waer hy zich te zeer blootstelde, deed een officier hem opmerken dat al de kanonsballen langs zynen kant kwamen: Karel antwoordde koelbloedig: « Hebt gy ooit een keizer door een kanonsbal zien doodden? »

In den veldtocht van 1342 zegde hy ten de zyne, voor Landrecies: « zoo gy my en myn vaandel ter aerde ziet vallen, loopt dan eerst naer myn vaandel toe en heft het op alvorens tot my toe te snellen.

misachten, brengen ze zedelyk onder de voeten. In Frankryk is ze martelaresse en boezemt zy het medelyden der verdrukking in, in Belgie heeft zy reeds eenen voet buiten de kamers om de straten af te loopen en met den vinger nagewezen te worden; en Frankryk stent op commando van den baes gelyk de zonnave exerceert; in Belgie zou men de stemming nog lager drukken met het kiesrecht te verschagchelen. Wat moet toch heer Defré fier zyn, hy die zeggen kan:

*J'ai parlé, parlé, parlé,
J'ai hurlé, hurlé, hurlé,
Que d'argent
Comptant
En guise de diné
Les catholiques ont donné.*

Tusschen den Kullagie-meester en zyne lieve *Dona Vedetta Pipeleponla* gaet het geheel anders: rien pour l'argent, tout pour l'amour, Tondij! en eene proef hiervan: de lieve wil haren duurbaren Kullagie-meester in eenen raem doen zetten, de Kullagie-meester heeft nog geen jaer geschreven, en reeds zou zy hem willen geschilderd zien; wy denken dat onze lieve, teedere *Dona*, schreef zy ook nog tot het volgende jaer één, waer gewis nogmaels de uilen zullen prediken, nooit of nooit te Tongeren les honneurs d'un encadrement zal bekomen; toch in 't geheel niet voor dezen zin: *cette chose a été pondue la semaine dernière par Dame Barbe Trudonville*. Dat is te zeggen: *cette chose a été pondue par Louis Veillot*, want de waarden, welke wy aenhaalden, waren letterlyk uit den franschen schryver overgenomen; hoort nog eens als 't u beliest: la dite chose (pondue) s'adresse à tous nos concitoyens. Une chose pondue qui s'adresse, ha! ha! ha! Tondij! dat heet schryven! Hadden wy nu geen gelyk in ons laetste nummer te zeggen met eene streeklende hand op de schouders onzer lieve Sappo: *Tongres produit des écrivains que je compare à des navets*. Onze duurbare mag meenen wat zy wil; wy echter wy houden staende dat niemand in Tongeren zoo schryven kan als zy: *Une chose pondue qui s'adresse à tous nos concitoyens! Ach! wat is dat schoon! och! wat is dat lief! O! wat is dat fraei! Ai! wat is dat bekoorlyk!..... Tondij!*

*Un jour qu'il faisait nuit, le tonnerre en silence
Par des éclairs obscurs annonçait sa présence.
Le soleil au couchant se levant vers le soir
Rouit dans ses glaçons nos carpes au perchoir,
Et l'harmonieux silence, doux comme la cèrise,
Est confit au vinaigre, une bouchée exquise.
Ah! Ah! Ah! Tondij!*

S. P. Q. R.

Kerkelyk Nieuws.

De heilige Stoel heeft altyd op de liefde en aengekleefdheid van het katholyk Belgie kunnen steunen. Toen, in 1848, de geweldnary te Rome heerschte, heeft Belgie zich onder al de kristene natien onderscheiden door de stoutmoedige uitdrukking zynen gevoelens en door de milderyke giften, welke het aen den goeden Pius IX, in zyne ballingschap te Gaëta doen toekomen heeft. Antwerpen en Luik onder anderen hebben, toenmaels hunnen ouden naem van geloof en mildheid roemryk verregteverdigd, en het gansche land heeft met die steden gewedyverd. De brieven onzer landgenoten, toen den pauze toegesierd, zullen eeuwig gedenkstukken blyven van de trouwghed en liefde der Belgen, voor het opperhoofd van het kristendom. Altyd zullen zy gereed zyn om nieuwe bewyzen hunner verknochtheid aen den H. Stoel te geven.

De omstandigheden, waerin het pausselyk gouvernement zich hedendaegs bevindt, heeft enige katholyken van Vlaenderen aengezet om eene kommissie te vormen tot de herinstelling te Gent van het *œuvre du denier Saint-Pierre*.

De kommissie heeft eene *circulaire* uitgezonden waerin den haghelyken toestand des heiligen Vaders met de teerhertigste gevoelens wordt afgeschilderd, en maent ieder katholyken aen, om den paus met eene geringe aelmoes, alsook met hunnen yver en werkladigheid ter hulp te komen, opdat hy in staet zou zyn, met eigene magt, zyn tydelyk gezag, dat in een gedeelte zynen staten miskend wordt, te handhaven, omdat de vreemde hulp misschien noodlottig voor de vryheid des H. Stoels zou zyn.

De namen van de hooge mannen, die de kommissie uitmaken, bevelen dit werk hoogst aen, wy twyflen er geenszins aen of de schoonste byval dat hunne ondergenomene taek komen bekroonen. Wy zyn er trotsch op dat Belgie nog zulke mannen voor het geloof kan vooruitzetten.

KAMER DER VOLKSVERTEGENWOORDIGERS.

De Kamer der volksvertegenwoordigers heeft gisteren de beraedslaging over het verslag der onderzoeks-kommissie voortgezet, en alsd in dry redenaers gehoord, MM. Carlier, de M-ulenaere en Defré.

Heden heeft de Kamer de discussie over het onderzoek voortgezet. M. Defré heeft zyne redevoering geëindigd welke hy gisteren begonnen had. Hy heeft geweldig uitgevallen tegen de geestelykheid. Hy heeft een sermoen gedaen, hy die aen niets geloofst, over God, over de onsterfelykheid der ziel, over de noodzakelykheid des godsdienst. O de komediespeler!

M. Thibaut heeft het verslag bestreden welke hy aenschouwt als eene uitdaging aen de onpartydigheid, aen de gezonde rede en aen de regtveerdigheid der Kamer.

Men had hem tot zinnebeeld de kolonnen van Hercules gegeven met de inschryving er op: « *Nec plus ultra* hetgene wil zeggen: Men gaet niet verder. » Karel deed het woord *nec* (niet) uit, en het slechts staen: « *plus ultra*, hetgene wil zeggen: men gaet verder. » Karel hield zyn woord.

In zyne redevoering welke hy, by zyne afdanking van de kroon te Brnssel deed, eindigde hy in dezer voege: Indien ik, in de moeiten welke ik my voor uw geluk gegeven heb, eenige fouten bedreven heb, bid ik u dezelve aen myne menschelyke zwakheid, en niet aen mynen slechten wil toe te wyten. Nooit heb ik iets dan uw geluk gedroomd. Dit geluk zal ik steeds nog voor oogen hebben in het vertrek waer heen ik naer toe ga en myn laetste gelukwensch zal voor de volkeren zyn over welke ik geheerscht heb.

Gy weet misschien niet, lezers, waarom de boter van Anderlecht bekroond wordt. Dit is men Karel V verschuldigd. Daer hy eene jonge pachteres van dit land in zyne inzigten niet kon doen mededeelen en haer standvastig in hare pligten vond, gaf hy haer het verlof de keizerlyke kroon op hare boter in te prenten, en met hare boter het hof te voorzien. Die jonge pachteres was van Anderlecht. Dit verlof ging aen hare gansche familie, en later aen het gansche dorp over.

(Wordt vervolgd.)

STADSNIEUWS

— Plaetsgebrek had ons voorledene week belet de redevoering op te nemen van onzen achtbaren heer Burgemeester der stad, by het graf van den heer Hoebaers, burgemeester van Velm. Wy nemen deze redevoering thans in onze kolommen op :

« Alvorens ons ten eeuwigen dage af te scheiden van onzen echten en weerdigen vriend M. Hoebaers, hebben wy met de eenparigheid der inwooners dezer gemeente, (ik zeg met een parigheid, vermits my dunkt dat wy alle hier tegenwoordig zyn,) ons een plicht gemaakt van hem tot aen zyne laatste verblyfplaats te vergezellen, en alzoo een bewys van goed gevoelen ten zynen nagedachtenis te geven.

Het is overal bekend dat de heer Hoebaers de achting en genegenheid van eenieder had; hy was byzonder hemind voo zyne opregtheid. Zyne toegenegenheid als burgemeester van het dorp, had hem doen bekomen dat zy hem heminden zyne opregtheid. Zyne toegenegenheid aen zyne bestuurden had hem, als burgemeester, eens ieders liefde verworven; zy minden hem als een vader; nooit wendden zy zich tot hem zonder recht te bekomen in alle gegrunde reklamatien; dus zyn wy niet verwonderd van geheel het dorp op zyne begrafenis tegenwoordig te zien.

De door hem daargestelde daden, zoowel ten nutte des vaderlandsch als der gemeente, zoowel voor het welzyn van ieder in 't byzonder als voor den landhouw in 't algemeen, waren zoohaest niet richtbaer geworden, of de koning noemde hem tot lid van het Leopolds-orde.

Laet ons verhoppen dat onze bywooning aen die droevige godsdienstige oefening, enige verzachting zal brengen aen de groote droefheid van zyne allerweerdigste weduwe en van zyne kinderen, die eerbiediglyk ten allen tyde, met luider stemme zullen kunnen zeggen: wy zyn de weduwe en kinderen van wylen Petrus-Guilielmus Hoebaers, in leven Burgemeester der gemeente Velm en lid van het Leopolds-Orde; en ik, zoo in mynen naam als in dien van alle omstaenders, wensch dat hy, beste man, beste vader en vriend, in vrede ruste. Door de deugden, welke wy in hem gekend hebben, dunkt het my dat wy ons ervan mogen verzekerd houden.

Vaerwel, allerbeste vriend!

Wy lezen in den *Onafhankelyke* van Hasselt, 15 December:

Gelyk wy het aengekondigd hadden heeft gisteren de plegtige lykdiens van den Pr. Van Duyze, in de kerk der Minderbroeders te St.-Truiden, plaats gehad en alle verwachting vervroeden.

De *Vlaemsche Broeders* in groote meerderheid waren in het koor tegenwoordig. Onder de buitengewoone menigte aanwezigen bemerkte men leden van den gemeente Raed, afgezanten van het klein Seminarie, van het stedelyk kollegie, van de middelbare school, van den *Nicolaï-kring* van Haelen, officieren van het garnizoen, een aantal geestelyken en onderwyzers van het kanton en vele notabelen der stad St.-Truiden.

Het altaer en de lykbaer, allerprachtigst opgeluisterd, leverden een verrukkend tooneel op. Negen priesters, in kostelyk gewaad uitgedoscht, bekleedden het altaer.

Na het evangelie deed de Eerw. heer de Grove, pastoor te Haelen en Secretaris van het genootschap der *Vlaemsche Broeders van Limbourg*, eene hartroerende aanspraak, waarin hy s' dichten zaliger gevoelens van oudren en vaderlandsliefde aen den dag legde en eindigde met een warme gebed van den dichter voor het vaderland.

Diep bewogen door deze hartelyke woorden, knielde het groot aantal toehoorders neer en de lykdiens met de plegtige omgang rond het lykbaer werd voltrokken.

Oomogelyk den indruk te beschryven die dit alles op de menigte gemaakt heeft. Het is een waer schoone dag voor de vlaemsche zaak geweest en deze hartroerende plegtigheid zal immer in het geheugen der St.-Truidenaren en der aanwezige voortduren.

Hasselt den 28 November 1839.

DE GOUVERNEUR DER PROVINCE LIMBURG

Gezien de Artikelen 2 en 5 der wet van 8 Mei 1847, luiden als volgt :

« Art. 2. De vreemdelingen behoorende tot een land alwaer de Belgen niet verpligt zyn tot den militairen dienst, zullen vry zyn van den dienst der militie in Belgie (ziet de de aenschryving van den H. Minister van binnenlandsche zaken van 14 Augustus 1833, Mem. van adm. N° 162.)

« Art. 3. By afwyking der bestaende wetten, zullen de Belgen gehuwd of ongehuwd, alsook de vreemdelingen die niet van den dienst bevryd zyn, welke op den 1° January van elk jaer hun negentiende jaer zullen hebben voltrokken, zich doen inschryven ten einde aen de loting voor de ligting der militie deel te nemen. In geval zy zich doen inschryven door het plaetselyk bestuur der gemeente van hun laetste verblyf van Belgenland.

« De vreemdelingen die de inboorlingschap bekomen hebben voor dat zy hun zes-en-twintigste jaer hebben voltrokken, zullen tot dezelfd verpligtig gehouden zyn, ten zy, zy in hun vaderland aen de wetten op de krygsdienst voldaan hebben. Zy zullen zich doen inschryven binnen de twintig dagen na hunne verklaring dat zy het burgerrecht dat hun verleend is aenemen.

« De personen in Belgie geboren van vreemde ouders welke de hoedanigheid van Belg ingevolge Art. 9 van het burgerlyk wetboek hebben aengevraagd zullen zich insgelyks doen inschryven binnen de twintig dagen na dien der verklaring die zy gehouden zyn te doen volgens de termen van hetzelve artikel.

Gezien de Artikelen 3, 7, 8 en 9 der wet van 27 April 1820; Besluit :

Art. 1. De inschryving voor deligting der militie van 1860 zal den 1 January aenstaende aenvang nemen. De inschryvings-registers zullen den 20 van gezegde maend voortloopig en den 28 eindelyk gesloten worden.

De jongelingen sedert en in begrepen den 1 January 1840 tot en in begrepen den 31 December van hetzelve jaer geboren, zyn tot de inschryving ingeroepen.

Tot dat einde zyn zy gehouden zich voor den 20 January aenstaende aen te bieden by het bestuur der gemeente alwaer de overeenkomstig art. 56 der wet van 8 January 1817, hunne wettige woonst hebben.

De loteling die zich aen den dienst zoude zoeken te onttrekken, door het nemen van eene geveinsde huisvesting, stelt zich in gevaer zonder loting te worden ingelyfd.

Art. 2. Ingevolge Art. 62 der wet van 8 January 1817 en Art. 7, van die van 27 April 1820, zullen de H.H. Burgemeesters, na de sluiting der registers op den 20 January met zorg nazoecken of al de personen welke van deze ligting moeten deel maken, zich hebben doen inschryven. Diegene welke zouden ontdekt worden zich aen de inschryving te hebben onttrokken, zullen worden uitgenoodigd aen deze verpligting nog te voldoen, en zich ten dien einde by de plaetselyke overheid voor den 28 January aen te bieden.

Zy zullen alsdan op de registers worden gebragt, maer zy zyn strafbaer met eene boete van tien franken, acht-en-veftig centiemen ten minste, en van twee-honderd-elf franken, vier-en-zestig centiemen ten hoogste, of in geval van volstreckte onvermogenheid, met eene gevangenis van vier dagen tot zes weken, overeenkomstig Art. 8 der wet van 27 April 1820. De H.H. Burgemeesters zullen voor die gevallen processen-verbael opmaken, welke zy aen den H. Procureur des Konings by de regtbank van eersten aenleg tot welker gebied zy behooren, zullen toezenden, ten einde daeraen gevolg te geven.

Art. 3. Na de eindelyke sluiting der inschryvings register op den 28 January, zullen de H.H. Burgemeesters nieuwe opzoekingen doen om zich te verzekeren of al de manschappen door hunnen onderdom tot deelname aen deze ligting ingeroepen zich hebben doen inschryven, degene welke die verpligting niet zouden hebben vervuld, zullen my aangewezn worden door middel van eenen staet opgemaakt volgens model van dat van den omzendbrief van 7 November 1836. Mem. van adm. N° 248, geplaeit ten einde over hun lot beschikt te worden. Zy zullen daerenboven tegen de ouders en voogden dezer nalatigen proces-verbael van overtreding aen Art. 55 der wet van 8 January 1817 opmaken en hetzelve mededeelen aen den H. Procureur des Konings by de regtbank van eersten aenleg tot welker gebied die gemeente behoort.

Art. 4. De ouders, voogden en bestuurders der Godshuizen zyn krachtens Art. 55 der wet van 8 January 1817, verpligt hunne kinderen of weezen in persoon, of door iemand tot dit einde met hunne schriftelyke volmagt voorzien te doen inschryven.

Art. 5. Het tegenwoordig besluit zal door de zorg der plaetselyke besturen, belast met deszelfs uitvoering, in alle gemeenten der Provincie worden afgekondigd en aengeplakt, hetzelve zal daerenboven in het Memoriael van Administratie worden geplaeit.

De Gouverneur,
GRAEF T'SERCLAES.

Verschillende Tydingen.

— Een omzendbrief door M. den minister van justitie tot MM. de gouverneurs de provinciën gerigt, berigt hen dat het cellulaire tuchthuis van Leuven tegen het einde der aenstaende maend meert zal kunnen betrokken worden. Hetzelve is bestemd om een zeker aental mannen te bevatten welke tot meer dan een jaer gevangenschap veroordeeld zyn, met uitzondering der veroordeelden tot levenslange gevangenschap welke geene vermindering van straf mogten bekomen hebben.

Degene welke in de nieuwe cellulaire gevangenis zullen opgenomen worden, moeten de volgende vereischen in zich vereenigen : 1° meer dan 16 en minder dan 50 jaren oud zyn; 2° eene goede gezondheid en het gebruik der verstandelyke vermogens genieten, en 3° kans tot verbetering opleveren. Ten aanzien des onderdoms, zal er evenwel eene uitzondering kunnen gemaakt worden ten gunste der veroordeelden welke ouder dan 50 jaren zyn, indien zy uit eigen beweging er om vragen.

Men zou waerlyk zeggen dat de staet van gevangene een beroep is, en dat de cellulaire gevangenis een luthuis is waer in alleen zy worden toegelaten die door de vereeniging eener reeks vereischen zich die gunst weerdig maken.

— Onder de petitiën, dezer dagen in de Kamer ontvangen, was er eene die zich byzonder onderscheide, niet door het onderwerp van de vraag der petitionarissen, maer vooral door de zonderlingheid van het uiterlyke des bescheeds. Wy zullen het onderwerp daerlaten; zeggen wy enkel dat zy geschreven is op zeven groote vellen parkement, aen elkander gehecht door metalen ringskens, op amerikaensche manier, derwyze om naer een enkel vel te vormen, metende niet minder dan twee meters dry-en tachtig centimeters lengte, op negen-en twintig centimeters breedte. Deze gansch nieuwsoortige petitië, ragende 500 handteekens zat daerby nog in eenen zeer fraeijen koker. Deze onvergankelyke petitië is gedagteekend uit Tongeren, en vraegt dat die stad door eenen spoorweg aen Bilsen vereenigd worde.

— Men schryft uit Mechelen, 13 december : Zondag, omtrent den noon, trok de genaemde D. zyne wooning binnen en zegde aen zyne vrouw dat zy het noemael zou opdisschen, maer deze weigerde, en begon hem met scheldwoorden te overladen. D. nogtaas drong aen en was op het punt zelf den pot van de kachel te nemen om denzelven op de tafel te plaetsen, toen zyne vrouw het heete stoffdeksel nam en hem hetzelve naer het hoofd gooide. Het yzer, in plaets van den man, ging hun vyf jaerig kind aen het achterhoofd treffen, dat hierdoor eene diepe wonde bekwaam.

De heelmesters kunnen tot nog toe geene uitspraak doen over de gevolgen welke de aen het kind toegebragte wonde hebben kan.

— Men schryft uit Brugge, 11 december : Gisteren is te Handzame een moord gepleegd, in de volgende omstandigheden : Een werkmans dier plaets was 's morgens naer zyn werk gegaen; des avonds t' huis komende vond hy zyne vrouw met stoksagen vermoord. Het lyk lag in den hoek der schouw, en een der meubels was opengebroken. De regterlyke overheid van Brugge heeft zich dezen morgend ter plaets begeven, om een onderzoek te beginnen, en alles doet voorzien dat men dit gruwzaam schelmstuk weldra in handen zal krygen.

— Men schryft uit Audaerde : « Donderdag laetst kwam op onze vlammerk een vlaskoopman en kocht, van eenen landbouwer, voor 18 franken vlas. De koopman gaf den landman een speksplinter nieuw fransch geldstuk van 2 centiemen, waerop de landman een stuk van 2 franken terug gaf, in vaste meening zynde dat hy een goedstuk ontvangen had, hierop nam de koopman zyn vlas en vertrok. Toen de landbouwer gewaar werd dat hy gefopt was, was het helaes ! te laet. Da koopman was nergens meer te vinden.

— De trouwlustige gendarm. — De *Stad Gent* verhaelt een geestig avontuer welke onlangs plaets gegrepen heeft in een stadje omtrent de hoofdstad van Oost-Vlaenderen. Een luitenant van de gendarmerie had zyn pensioen gekregen. Hy was nog kloek en struisch en hy nam voor in een dorp of in een klein steedje eene vrouw te zoeken, ten einde er met zyne 1800 franken als een kleine koning te leven.

Hierover schreef hy aen een zynen vrienden te D.... Deze antwoorde dat hy maer komen zou en dat hy zich enkel de moeite te geven had onder de meisjes van alle conditiën te kiezen. In een woord, men stond gereed om hem met opene armen te ontvangen.

Kort na het ontvangen dezer tyding begaf de luitenant zich naer D.... en werd door zynen vriend aen de statie afgeheld. Zy omarmden elkander en gingen te samen naer de voornaemste herberg van de markt.

Daer zegde de goede vriend tot de luitenant, dat hy eene boodschap moest doen, doch weldra terug zou komen.

Hy vertrok, maer nauwelyks was hy een kwartier weg toen schier al de inwooners naer de herberg stroomden. De eenen gingen binnen en dronken eenen druppel terwyl zy al lachen de den gepensioneerden luitenant bezagen; de anderen stonden voor de voor het venster te kyken en sloegen hunne oogen van den vreemdeling niet.

De luitenant niet wetende wat dit beduidde, had lust zich kwaed te maken en de gapers by den nek te vatten; maer hy kon tegen geene heele bevolking vechten. Hy sprong op en verliet de herberg. Maer hy werd door eene ontzaggelyke menigte gevolgd. Hy verloor zyne zinnen. Hy wist niet waerheen, toen hy eensklaps een lokomotief hoorde schuifelen. Daer hy zich in de nabijheid der statie bevond, sprong hy in eenen wagon en reed weg.

Ziehier wat er gebeurd was. Toen de goede vriend van den luitenant de herberg verliet kwam hy den uitbeller tegen. Hy gaf hem zeven stuivers, om de volgende annonce te doen :

« Burgers en vooral burgeressen. Ik heb de eer u aen te kondigen, dat de luitenant..., gepensionerd met 1800 fr. 's jaers, kloek en struisch, in deze plaets aengekomen is, om onder de jonge meisjes eene vrouw te kiezen. Hy is te zien in den *Gouden Arend* waer men hem voorstellen kan doen. »

Het zal niemand verwonderen, dat de klucht eenen schrikelyken uitval had.

LAETSTE TYDINGEN.

Parys, gonderdag, 15 December.

De *Moniteur* zegt dat den prins von Metternich, als hy zyne geloofsbriefen heeft overhandigd, eene redevoering heeft uitgesproken waerin hy verklaerde dat de keizer van Oostenryk hem byzonderlyk gefast heeft keizer Napoleon te overtuigen wsiken prys hy hecht aen zyne persoonelyke vriendschap er byvoegende dat het hem zoo aangenaem zynz betrekkingen te zien uitgebreiden en versterken waeraen de algemeene belangen van Europa zoo nauw verbonden zyn.

Keizer Napoleon heeft geantwoord :

« Ik koester de vaste hoop dat de betrekkingen, zoo ge-lukkiglyk hersteld tusschen den keizer van Oostenryk en « my, slechts vriendschappelyker zullen kunnen worden door « het aendachtig onderzoek der belangen van de beide landen. « Sedert dat ik den keizer van Oostenryk gezien heb, hecht « ik een grooten prys aen zyne persoonelyke vriendschap. « De regtzinnige overeenkomst tusschen ons zal verge- « makkelykt worden door den keus van eenen vertegen- « woordiger, wiens verzoenenden geest my bekend is en die « op myn vertrouwen, even als myne achting, zoo vele titels « bezit.

De *Moniteur* kondigt insgelyks aen dat de keizer de prins van Oranje ontvangen heeft.

BURGERLYKEN STAND DER STAD SINT-TRUIDEN.

Aengiften van den 14 tot den 16 December 1839.

GEBOORTENS.

Mannelyk 0. — Vrouwelyk 2.

HUWELYKEN.

Moulin, Franciscus, winkelier met Peters, Marie-Eugenie.

OVERLYDENS.

Smets, Anna-Elisabeth, oud 46 jaren, weduwe van Trudo Termonia.
Pollenus, Joannes, oud 66 jaren, echtgenoot van Anna-Elisabeth Juvyns.

MARKTPRYZEN DER GRANEN.

Diest, 14 Decemb.		Diest, 10 Dec.	
Tarwe hect.	22—40	Tarwe hect.	22—03
Koren »	17—15	Koren »	16—81
Haver »	08—70	Haver »	09—70
Garst »	17—40	Garst »	17—40

Hasselt, 15 Decemb.		Hasselt, 9 Dec.	
Tarwe 100 kil.	27—00	Tarwe 100 kil.	26—80
Koren »	22—40	Koren »	21—09
Haver »	17—00	Haver »	16—00
Gerst »	23—90	Gerst »	23—80

Leuven, 12 Dec.		Thienen, 13 Dec.	
Tarwe 100 kil.	28—46	Tarwe 100 kil.	27—80
Koren »	22—28	Koren »	21—27
Haver »	17—79	Haver »	17—00
Garst »	24—05	Garst »	24—00

St.-Truiden, 10 Dec.		St.-Truiden, 14 Dec.	
Tarwe 100 kil.	26—70	Tarwe 100 kil.	26—70
Koren »	21—81	Koren »	21—81
Haver »	17—00	Haver »	17—00
Garst »	23—80	Garst »	23—80

In den GOUDEN-LEEUEW op de Beekstraet.

BEKENDMAKING.

Wy hebben de eer het publiek te onderrigten dat wy, sedert den 1 september in deze stad, op de Beekstraet, geopend hebben een magazyn van Wynen, Likeuren en vreemde Bieren.

Wy verhoppen dat de goede kwaliteiten en de lage pryzen onzer waren het publiek zullen aenmoedigen ons met zyne orders te vereeren.

C. F. STAS en F. LEDENT.

Te bekomen aen den fabriekprys, by A. IN-DENKLEF groote markt, nummer 73 te Sint-

VERKOOP

van schoone

Canada en Witte-Boomen

ONDER ZOUT-LEEUEW.

De Notaris COENEN te Geetbetz, zal van wegen de heer Leonardus Coenen, grondeigenaar te Zout-Leeuw, openbaarlyk aen de meestbiedende op Woensdag wezende 21 December 1859, aanbieden te verkoopen op crediet :

12 Koopen Canada-Boomen, ter dikte van 2 à 2 meters en half en van eene buitengewoone lengte, staende wassende op zyne weide gelegen achter het kasteel, tegen den steenweg naer Dormael.

5 Koopen extra schoone Witte-Boomen, staende op zynen Boomgaard, tegen het huis, vorens Bethanie klooster.

De vergadering zal wezen ter plaetse om een uer na middag precies, te beginnen in de weide achter het kasteel.

Alles achtervolgens conditien als dan voor te houden.

BORGER GODSHUIZEN

DER STAD THIENEN.

Openbare verkooping van Canada-Boomen ter dikte van 1 meter 50 centimeters, Essehe, Eike en Linde-Trunken, te Melveren onder Sint-Truiden, en Bueke-Boomen ter dikte van 1 meter 50 centimeters te Metseren onder St.-Truiden.

De Notaris COEMANS, residerende te St.-Truiden, zal op Woensdag 28 December 1859, ten 9 ure 's morgens ten herberge van Josephus Plevoets in de Barel te Metseren, op den steenweg van St.-Truiden naer Diest in het openbaar verkoopen, wegens gemelde Godshuizen met langen termyn van crediet :

1°. 25 koopen Canada-Boomen, Essehe, Eike en Linde-Trunken, Else en Witte-Boomen en eenen Populier; op een perceel land gelegen te Melveren onder St.-Truiden, ter plaetse genaemd Bornedries, groot 1 hectaer, 99 aren, 7 centiaeren, palende aen de Lingebeek, aen den heer Delpier, aen de Godshuizen van St.-Truiden en aen Plevoets. — In huer by den heer J.-F. Delvaux van St.-Truiden.

2°. 15 koopen Bueke-Boomen, op een perceel land gelegen te Metseren onder St.-Truiden, ter plaetse genaemd Terbeekveld, groot 4 hectaren, 6 aren, 1 centiare, palende aen genoemde Godshuizen in twee zyden, aen de kinderen van den heer P.-B. Vanham in twee zyden, aen den Burgemeester Delgeur in twee zyden, en aen den weg van St.-Truiden naer Diest. — In huer by Gerardus Zurings, Martinus Menten, en andere van Metseren. Men zal eischen goede borgen.

patrimonieel BOUWLAND

ONDER ORSMAEL-GUSSENHOVEN

TE KOOP.

De Notaris COENEN te Geetbetz, zal ingevolge de wet van 12 JUNY 1816, openbaarlyk aen de meestbiedende in eene zitting, op Woensdag wezende 21 December 1859, om een uer na middag, ten huis en herberg van Augustinus Dotermont te Zout-Leeuw, te koop veilen :

24 Aren 44 centiaeren Land, in het Zwartveld onder Orsmael-Gussenhoven gelegen, palende Cornelius Ulens, de Dorphon, Marcoer, den Armen van Zout-Leeuw, Jacobus Materne, Petrus Decat en den weg.

De conditien en titels van eigendom berusten ten kantoor van gemelden Notaris COENEN.

VERKOOP

van schoone

CANADA BOOMEN

OP VRYDAG, 23 December 1859, om 10 ure 's morgens, zullen de kinderen van wylen de heer Louis BORMANS van Jeuck, ter plaetse, ten meestbiedend en op crediet voor de Notarissen DELGEUR en VANHAM verkoopen :

Eene groote kwantiteit schoone Canada-Boomen, dienstig tot berd, klompmakers en alle ander gerief, staende te wassu te Jeuck op het Voortbroek en te Hasseltbroek, achter de winning van den heer Lambert Matheï, alwaer men zal beginnen.

TE KOOP

een goede

WAN-MOLEN,

alsook een goede BANK om Strooi te snyden.

Zich te begeven om de pryzen te kennen, tot Schurhoven, by den Raede-maker Petrus-Josephus de Kock, N° 104.

VERKOOP

VAN

AERDHOUT EN TOPHOUT

te Melver en by Cortenbosch.

Op Maendag den 19 December 1859, om 9 ure voor middag, zal den Notaris COEMANS, op crediet en ten meestbiedend met schalmen verkoopen:

I. Ten verzoeke van de heeren Bestuenders der Burgerlyke Godshuizen van Sint-Truiden, het Aerdhout wassende op :

1°. Eenen bosch genaemd de Zavelkuil, gelegen te Melver onder St.-Truiden, achter Terkeelen.

2°. Eenen bosch genaemd Hoppenhof, gelegen te Cortenbosch by den steenweg.

3°. En eenen bosch genaemd Dries en Dries, gelegen te Cortenbosch onder Brusthem.

II. En ten verzoeke van de heer Ferdinand Baron de Lamberts-Cortenbach van Terkeelen.

Eene kwantiteit Top en sleenhout, liggende op zyne goederen aen het kasteel van Terkeelen.

De vergadering zal plaets hebben aen den bosch genaemd Zavelkuil.

VERKOOP

van schoon

SCHAERHOUT.

Op Dynsdag 20 December 1859, om 10 uren voor middag, zal den Griffier BECKERS, in verblyf te Zout-Leeuw, van wegen de heeren De BŌNHOMME et Cie. publiek op crediet met perceelen en ter plaetse verkoopen :

Het SCHAERHOUT staende onder Zout-Leeuw op eenen bosch gelegen by de Vinne aen de Wip.

Zegt het voorts.

BERIGT.

H. G. MESSENS,

Koopman in Fruit en Visch, op den hoek der Hoogbrug en der Beekstraat te St.-Truiden,

Heeft de eer het publiek kenbaar te maken, dat er by hem te bekomen zyn alle soorten van Zeevisch, als : Rog, Vloot, Tongen, Kabiljauw, Helebot, Schilvisch, Torbot, Zalm, Krefien, Oosters, Kreukels en Karkollen; alsook, zoete en gezoute Bukking, Hollandsche Haring, Anchovisch; alles eerste kwaliteit en aen eenen civielen prys.

Hy beveelt zich aen de gunst van eenieder.

à l'occasion du nouvel an

Assortiment complet de LIQUEURS FINES, tel que: Anisettes de Bordeaux et de Hollande, Eau d'or de Turin, Eau d'argent, Crème de Noyaux, Marasquin de Zara, Punch au Rhum, Kirschwasser, Cognac fine Champagne, Curaçao de Hollande, etc., etc.

Chez C.-F. STAS et F. LEDENT, rue du Ruisscau.

TE BEKOMEN

BY DE

VEED OUBISOASI

op den Graenmarkt te Sint-Truiden,

Allerbeste Verkens-Zout.

TE BEKOMEN BY :

DE GEBROEDERS DUTOIS,

IN HET STAUTENBURGT,

Thienschepoort, N° 51. te Sint-Truiden,

Extra schoone Plant-Boomen, als appel, peeren, gegreffelde kersen, bak-pruimen, ringelode perzen, Briollen, abrikosen (hooge en lage stammen,) linden, kastanje, frènes-pleureurs, spaensch-groenplanten, piramide-palmen van 1 meter, dorne- en kornoelie-planten, aspergiën van 2 jaer, bloemkoolen, roode en witte cabuis-koolen, pain-suc- en savoei-koolen; alle goede soorten van hof-zaeden, alsmede zaeden van betteraves-rouges champêtres et betteraves blanches à sucre. — Alles aen den minsten prys.

BY J. GEERTS,

Lombard-straat, N° 231 te Hasselt.

ZYN TE BEKOMEN :

Alle soorten van Fruit-boomen, als Abrikosen, Kerse, Merkatons, Peren, Appel, Mispel (met zeer groote vruchten), Pruimen, enz. enz.

Abrikosen, lage en hooge stammen;

Kerse, " "

Briolen, " "

Mercatongs, " "

Peeren, pyramide "

Appel, lage stammen "

Mispel, pyramide "

Pruimen, lage stammen "

Stekelbeziën,

Zwarte Albes,

" Moerbeziën.

GROENPLANTEN.

Juniperus Virginiana

Communis

Thuya Orientalis

Occidentalis

Taxus Baccata (Spaensch-groen)

Ginkgo Biloba

Cedrus Libani (en pots)

Wilde Appelboomen

" Perenboomen.

uit ter hand te koop.

Een goed HUIS met Stallen, Bakhuis en Moeshof, groot samen omtrent 25 aren; de gebouwen getimmerd van eiken hout, gedekt met pannen, te Anroye onder Zeppen; het Huis lang 17 meters 10 centimeters en breed 7 meters 10 centimeters; de stallen lang 10 1/2 meters en breed 3 1/2 meters.

Den timmer en de andere bouwstoffen van gemelde gebouwen, zullen ook, na keus der liefhebbers, alleen verkocht worden, om af te breken.

Zich te bevragen by F. M. Garmeyns-Renard, Negt te Sint-Truiden, groote markt N° 26.

VERTREK-UREN VAN DEN YZEREN-WEG.

8 uren 6 min. s'morg. — van Sint-Truiden naer

Velm. — Landen. — Esmael. — Thienen. — Vertryck. — Leuven. — Wespelaer. — Haecht. — Mechelen. — Duffel. — Cortich. — Antwerpen. — Lier. — Herenthals. — Turnhout. — Vilvorde. — Brussel. — Bergen. — Quévrain. — Termonde. — Aelst. — Lokeren. — Gend. — Brugge. — Ostende. — Kortryk. — Mouscron. — Doornik. — Gungelom. — Waremmes. — Fexhe. — Ans. — Hautpré. — Luik. — Chenée. — Chaudfontaine. — Le Trooz. — Pepinster. — Spa. — Eusival. — Verviers. — Dolhain. — Herbestal. —

12 uren 30 minuten naer middag.

St Truiden. — Velm. — Landen. — Thienen. — Leuven. — Mechelen. — Brussel. — Termonde. — Gend. — Brugge. — Ostende. — Waremmes. — Luik. — Verviers.

6 uren s' avonds. — van Sint-Truiden naer

Velm. — Landen. — Thienen. — Vertryck. — Leuven. — Haecht. — Mechelen. — Duffel. — Antwerpen. — Vilvorde. — Brussel. — Gungelom. — Roost. — Waremmes. — Fexhe. — Ans. — Hautpré. — Luik. — Chenée. — Verviers. —

9 uren 19 min. s'morg. — van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. — Alken. — Hasselt. — Cortenbosch. — Alken. — Hasselt. — Diepenbeek. — Beverst. — Munsterbilsen. — Eygenbilsen. — Lanaeken. — Maestricht. — Meerssen. — Valkenburg. — Wylré. — Simpelveld. — Aken. —

7 uren 32 min. s'av. van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. — Alken. — Hasselt. — Diepenbeek. — Beverst. — Munsterbilsen. — Eygenbilsen. — Lanaeken. — Maestricht. —

POSTWAGEN-DIENST

van Sint-Truiden naer Tongeren.

9 uren 45 min. s'morgens. — 7 uren 30 min. s'avonds.

Sint-Truiden. Boekdrukkery van de kinderen Milis.